

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมสมบูรณ จังหวัดบอริคำไชย สปป ลาว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ สังกัดแผนกศึกษาประจำจังหวัดบอริคำไชย สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ สังกัดแผนกศึกษาประจำจังหวัดบอริคำไชย จำแนกตามวุฒิการศึกษา สถานภาพการเป็นกรรมการ และขนาดโรงเรียน และเพื่อศึกษาข้อ เสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษา ขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ สังกัดแผนกศึกษาประจำจังหวัดบอริคำไชย ประชากรที่ใช้ ในการศึกษาจำนวน 119 คน ประกอบด้วยกรรมการจากศึกษาจังหวัด 15 คน คณะกรรมการจาก ห้องการศึกษาอำเภอ 14 คน คณะกรรมการจากโรงเรียนมัธยมสมบูรณ 15 คน และกรรมการจาก ชุมชน 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัย สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสำรวจรายการ ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) และตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questionnaire) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย บุรพา ถึงหัวหน้าแผนกศึกษาจังหวัดบอริคำไชย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสำรวจ และเก็บ รวบรวมข้อมูล จากนั้นนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามและ รับคืนด้วยตนเอง ได้รับคืนกลับมาจำนวน 119 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 10.2 เพื่อหาค่าเฉลี่ย (μ) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ Scheffe

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าด้านวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาต่ำกว่าชั้นกลางร้อยละ 28.6 รองลงมาได้แก่ การศึกษาชั้นสูง ร้อยละ 27.1 และการศึกษาชั้นกลาง ร้อยละ 17.7

ด้านสถานภาพการเป็นคณะกรรมการบริหารการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการบริหารการศึกษาจากชุมชนร้อยละ 64.4 รองลงมาเป็นคณะกรรมการบริหารการศึกษาสังกัดโรงเรียนมัธยมสมบูรณร้อยละ 18.8 คณะกรรมการบริหารการศึกษาสังกัดห้องการศึกษาอำเภอร้อยละ 16.8 และคณะกรรมการบริหารการศึกษาสังกัดแผนกศึกษาประจำจังหวัด ร้อยละ 12.6

ด้านขนาดโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 47.9 รองลงมาได้แก่ โรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 35.3 และขนาดเล็กร้อยละ 16.8 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ จังหวัดบอริคำ ไชย สปป.ลาว พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏผล ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เรื่องการกำหนดแผนพัฒนาด้านวิชาการ รองลงมาได้แก่ การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน และการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนลำดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การวางแผนด้านสวัสดิการนักเรียน

2.2 ด้านการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การส่งเสริมให้นักเรียนมีการแข่งขันทางด้านวิชาการในแต่ละชั้นเรียน รองลงมาได้แก่ ให้ความเห็นชอบในสาระของหลักสูตรที่โรงเรียนได้จัดทำ และการสนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการอย่างทั่วถึง ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ส่งเสริมให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.3 ด้านการตรวจสอบ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 ลำดับแรกคือ สร้างขวัญและกำลังใจในการดำเนินงานแก่โรงเรียน รองลงมาได้แก่ ร่วมกำหนดแผนเพื่อกำกับและติดตามร่วมกับโรงเรียน และการรับทราบผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายได้แก่ มีการตรวจสอบปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาที่ชุมชนส่งมาตรวจสอบแผนงานของคณะบริหารการศึกษาว่ามีความเหมาะสมกับพื้นที่หรือไม่

2.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข พบว่า โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือรับทราบและให้ความเห็นชอบรายงานการดำเนินงาน ประจำปีของโรงเรียน รองลงมาได้แก่ คณะกรรมการบริหารการศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี และรายงานผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารการศึกษา ให้ชุมชนทราบ ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ การเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตาม แผนงานประจำปีของโรงเรียน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ จําหวัดบอริคังไซย จําแนกตามวุฒิการศึกษา สถานภาพการเป็นคณะกรรมการ และขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

3.1 จําแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษารายด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการปฏิบัติ และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่เปรียบละเยียดดังนี้

3.1.1 ด้านการวางแผน พบว่า วุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าการศึกษาชั้นกลางแตกต่าง จากวุฒิการศึกษาชั้นสูง และปริญญาตรี ส่วนการศึกษาระดับอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.1.2 ด้านการตรวจสอบ พบว่า วุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าการศึกษาชั้นกลางแตกต่าง จากวุฒิการศึกษาชั้นสูง และปริญญาตรี ส่วนการศึกษาระดับอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.1.3 ด้านการปรับปรุงแก้ไข พบว่า วุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าการศึกษาชั้นกลาง แตกต่างจากวุฒิการศึกษาชั้นสูงและปริญญาตรี ส่วนระดับการศึกษาอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.2 จําแนกตามสถานภาพการเป็นคณะกรรมการบริหาร พบว่า การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการบริหารการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน เมื่อทดสอบรายคู่เปรียบละเยียดดังนี้

3.2.1 ด้านการวางแผน พบว่า คณะกรรมการสังกัดโรงเรียนแตกต่างจาก คณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ คณะกรรมการจากชุมชน และคณะกรรมการสังกัดแผนก ศึกษาจังหวัด ส่วนคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอแตกต่างจากคณะกรรมการสังกัดแผนก ศึกษาจังหวัด สถานภาพอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.2.2 ด้านการปฏิบัติงาน พบว่า คณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัดแตกต่างจาก คณะกรรมการโรงเรียนและคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ ส่วนคณะกรรมการจากชุมชน แตกต่างจากคณะกรรมการโรงเรียนและคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ สถานภาพอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.2.3 ด้านการตรวจสอบ พบว่าคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัดแตกต่างจากคณะกรรมการโรงเรียน คณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ และคณะกรรมการชุมชน ส่วนคณะกรรมการจากชุมชนแตกต่างจากคณะกรรมการโรงเรียนและคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ ส่วนสถานภาพอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.2.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข พบว่าคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัดแตกต่างจากคณะกรรมการโรงเรียน คณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ และคณะกรรมการจากชุมชน ส่วนคณะกรรมการจากชุมชนแตกต่างจากคณะกรรมการโรงเรียนและคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ ส่วนสถานภาพอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.2.5 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ์ สังกัดแผนกศึกษาประจำจังหวัดบอร์คำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพ การเป็นคณะกรรมการพบว่ามีความแตกต่างกันทุกคู่ทุกประเภทกรรมการ

3.3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวางแผน ที่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่

3.4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ์ จังหวัดบอร์คำไซ สปป.ลาว จำแนกตามสถานภาพการเป็นกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมพบว่าคณะกรรมการโรงเรียนแตกต่างจากคณะกรรมการสังกัดศึกษาอำเภอ คณะกรรมการจากชุมชน และคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัด คณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอแตกต่างจากคณะกรรมการจากชุมชน และคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการจากชุมชนแตกต่างจากคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัด

อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ จังหวัดบอร์คำไฮ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นำไปสู่การอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ จังหวัดบอร์คำไฮ สปป.ลาว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เรื่องการกำหนดแผนพัฒนาด้านวิชาการ รองลงมาได้แก่ การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน และการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะ คณะกรรมการบริหารการศึกษารับรู้และมีความเข้าใจในนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับงบประมาณด้านการศึกษาซึ่งมีจำนวนจำกัด ฉะนั้นคณะกรรมการบริหารการศึกษาทุกคนได้มีการค้นคว้าถึงวิธีการแก้ไขปัญหาวางแผนด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ฉบับลงวันที่เลขที่ 04/ สพข ลงวันที่ 3 / 7 / 2007 ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของผู้บริหารการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีนโยบายมุ่งเน้นให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปยังผู้บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มากที่สุด โดยเจตนารมณ์ที่จะให้ผู้บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการได้อย่างอิสระ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยชุมชน ท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการและสอดคล้องกับแนวคิดโซเวลล์ (Sowell, 1996, pp. 24 – 25) ได้กล่าวถึงกลุ่มคนต่าง ๆ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ กลุ่มนักธุรกิจและอุตสาหกรรม รวมทั้งกลุ่มของผู้ปกครองนักเรียน

คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ จังหวัดบอร์คำไฮ ส่วนใหญ่รับรู้ว่าการศึกษานักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิชาเคมี วิชาฟิสิกส์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวคณะกรรมการบริหารการศึกษาได้เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงมีความเห็นว่าสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวางแผนด้านวิชาการ ในวิชาคณิตศาสตร์ วิชาเคมี และวิชาฟิสิกส์ ส่วนการวางแผนด้านสวัสดิการนักเรียนการมีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เพราะว่าในกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณมีสภาพการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน จึงทำให้ไม่มีเวลาทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการอย่างเต็มที่ และการมี

ส่วนร่วมด้านการวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นปัญหาใหม่สำหรับคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งต้องการใช้เวลาในการเรียนรู้

1.2 ด้านการปฏิบัติงาน พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการส่งเสริมให้นักเรียนมีการแข่งขันทางด้านวิชาการในแต่ละชั้นเรียน รองลงมาได้แก่ ให้ความเห็นชอบในสาระของหลักสูตรที่โรงเรียนได้จัดทำ และการสนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็ก ในพื้นที่บริการอย่างทั่วถึงตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญด้านวิชาการและส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาวิชาการที่ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน โดยมีความเห็นว่าควรส่งเสริมให้มีการแข่งขันในด้านวิชาการเริ่มตั้งแต่ระดับชั้นเรียนจนถึงในระดับที่สูงขึ้นไปซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปี ค.ศ. 1992 เรื่องการแข่งขันนักเรียนดีเด่นในชั้นเรียนมัธยมปีที่ 3 และมัธยมปีที่ 6 ของทั่วประเทศ ส่วนการส่งเสริมให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์ดำนั้น เพราะว่าคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นว่าผู้เรียนสามารถที่จะศึกษาด้วยตนเองได้ จึงไม่ได้เน้นให้กำหนดเป็นหลักสูตรที่มีความสำคัญเท่ากับด้านวิชาการ แต่ตามนโยบายแล้วทุกส่วนในสังคมต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับประจิม มงคลสุข (2542) ได้ทำการวิจัยเอกสารเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานว่าต้องมีการกำหนดเป้าหมายโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนดำเนินงานได้ถูกทิศทาง ควรระดมสมองจากครู ผู้บริหาร คณะกรรมการโรงเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ

1.3 ด้านการตรวจสอบ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 ลำดับแรกคือ สร้างขวัญและกำลังใจในการดำเนินงานแก่โรงเรียน รองลงมาได้แก่ ร่วมกำหนดแผนเพื่อกำกับและติดตามร่วมกับโรงเรียน และการรับทราบผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการสร้างขวัญและกำลังใจนั้นเป็นปัญหาที่สำคัญให้แก่คณะครูและบุคลากร เพราะจะทำให้บุคลากรด้านการศึกษามีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะส่งผลถึงคุณภาพด้านการเรียนการสอนที่จะตามมาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูชาติ พ่วงสมจิตต์ (2540) ได้ศึกษาถึงปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนประกอบด้วยปัจจัยเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียนได้แก่ ผู้บริหารและครูมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ผู้บริหารและครูให้เกียรติและกำลังใจแก่ผู้เข้ามามีส่วนร่วม ทำให้เกิดความรักและผูกพันรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเป็นผู้ขอความช่วยเหลือจากชุมชน สร้างความมั่นใจให้กับชุมชน และสอดคล้องกับข้อกำหนดของ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 ก, หน้า 6) ได้กำหนดบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาว่า

คณะกรรมการสถานศึกษา รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงาน ตามแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตลอดจนติดตามดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหาและส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ส่วนการตรวจสอบ ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาที่ชุมชนส่งมาอยู่ในระดับเกณฑ์เพราะว่า คณะกรรมการบริหารการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โรงเรียน มีความเห็นว่าการมีส่วนร่วมในด้านการตรวจสอบดังกล่าวควรจะเป็นหน้าที่ ของคณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาในพื้นที่ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งตั้งอยู่

1.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายชื่อแล้วพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รับทราบและให้ความเห็น ขอรายงานการดำเนินงานประจำปีของโรงเรียน รองลงมาได้แก่ กรรมการบริหารการศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี และรายงานผลสำเร็จใน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารการศึกษาให้ชุมชนทราบ ตามลำดับ เนื่องจาก คณะกรรมการบริหารการศึกษา ส่วนมากมีความเห็นว่าสถานศึกษาควรให้คณะกรรมการบริหาร การศึกษาเข้ามาส่วนร่วมในการรับทราบและให้ความเห็นขอรายงานผลการดำเนินงานประจำปี และผลสำเร็จในการปฏิบัติงานเพื่อจะได้นำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนด้านการศึกษาในปีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ดิน ปรัชญพฤทธิ (2531, หน้า 623) ได้สรุปว่าการมีส่วนร่วมหมายถึง การเข้าไป เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งผู้นำหรือผู้บังคับบัญชา การเข้าไปมีส่วนร่วมมีส่วนมีเสียงในการกำหนด นโยบาย และ การนำนโยบายไปปฏิบัติ ทั้งนี้รวมถึงการมีส่วนไปพิจารณาผลกระทบของ นโยบาย เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงเป็นนโยบายใหม่ในครั้งต่อไปด้วย และยังสอดคล้องกับ ถาวร จันทศิริ (2539, หน้า 20) ที่ได้สรุปว่า การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา ถือว่า การศึกษาเป็นเรื่องของส่วนรวม ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงาน รับรู้ความสำเร็จและความล้มเหลวของการจัดการศึกษา ดังนั้น เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียน และสภาพการจัดการ ศึกษา โดยส่วนรวมที่จะนำไปสู่เป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเป็นเลิศ ส่วนข้อที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำคือ การเสนอแนวทางใน การปฏิบัติงานตามแผนที่มีน้อยนั้น อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการบริหารการศึกษาเห็นว่าแผน การปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปีของโรงเรียนเป็นหน้าที่ของคณะครูและบุคลากรใน สถานศึกษาที่จะเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขและคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน บางส่วนยังไม่เข้าใจสภาพปัญหาในโรงเรียน ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น และยังไม่เห็นความสำคัญ เท่าที่ควร ขาดการปรึกษาหารือ ขาดการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ดังนั้นในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงอยู่ในระดับต่ำ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการ บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ ประจำจังหวัดบึงกาฬ จำแนกตาม วุฒิการศึกษา สถานภาพการ เป็นคณะกรรมการ และขนาดโรงเรียน

2.1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหาร การศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษารายด้านแตกต่างกันเกือบทุกด้านยกเว้นด้านการปฏิบัติ และโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542, หน้า 14) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญของแนวคิดประชาธิปไตยและหลักการเบื้องต้นของการมีส่วนร่วม คือ การตัดสินใจใด ๆ ก็ตามที่ส่งผลกระทบต่อถึงบุคคล ซึ่งบุคคลเหล่านั้นควรเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้นๆ การมีส่วนร่วมจะตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่า บุคคลแต่ละคนย่อมทราบดีว่า คนต้องการอะไร เพราะฉะนั้นการที่เหตุการณ์ใดก็ตามจะส่งผลกระทบต่อถึงบุคคลใด บุคคลนั้นย่อม ทราบดีว่าเขาต้องการหรือไม่ต้องการอะไร และอะไรบางอย่างที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ปนัดดา พุทธินันท์ (2548) ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

2.1.1 ด้านการวางแผน พบว่า วุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าการศึกษาชั้นกลางแตกต่าง จากวุฒิการศึกษาชั้นสูง และปริญญาตรี ส่วนวุฒิการศึกษ่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาใกล้เคียงกันในระดับสูง ย่อมมีความรู้ความสามารถและศักยภาพใน การปฏิบัติงานด้านการวางแผน และเข้าใจได้ดี ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาดำกว่า วุฒิการศึกษา ระดับอื่น ๆ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน หรืออยู่ในระดับ เดียวกัน และสอดคล้องกับ เอื้อจิต หงวนเส้งยม (2547, บทคัดย่อ) ในงานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อ การศึกษา และด้านการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน

2.1.2 ด้านการตรวจสอบ พบว่า วุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าการศึกษาชั้นกลาง แตกต่าง จากวุฒิการศึกษาชั้นสูง และปริญญาตรี ส่วนวุฒิการศึกษาระดับอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจาก บุคลากรที่มีความรู้สูง ย่อมมีความรู้ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบ ได้ดีกว่าบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาดำกว่า และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ประยูร จันทร์เดช (2549) เรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพัทธยาอรุโณทัย สังกัด สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกัน

2.1.3 ด้านการปรับปรุงแก้ไข พบว่า วุฒิการศึกษาต่ำกว่าการศึกษาระดับกลาง แตกต่างจากวุฒิการศึกษาระดับสูงและปริญญาตรี ส่วนวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะว่าบุคลากรที่มีความรู้สูง ย่อมมีความรู้ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงานด้านการปรับปรุงแก้ไขได้ดีกว่าบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า และวุฒิการศึกษาระดับอื่น ๆ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน หรืออยู่ในระดับเดียวกัน เพราะฉะนั้นการปฏิบัติงานด้านการปรับปรุงแก้ไขจึงไม่แตกต่างกัน แต่ทุกส่วนทุกองค์กรในสังกัดกรมจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สอดคล้องกับ สุภาพ จันทรมณี (2538, หน้า 68) ซึ่งกล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการร่วมกันพิจารณาในการตัดสินใจ กำหนดการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของทุกคนให้มากที่สุดด้วยความรับผิดชอบ เพื่อให้ผลของการจัดการมีคุณภาพ

2.2 จำแนกตามสถานภาพการเป็นคณะกรรมการบริหาร พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัด และห้องการศึกษาอำเภอมีประสบการณ์ในการทำงานและมีความเข้าใจในเรื่องการบริหารมากกว่าคณะกรรมการจากชุมชนหรือผู้ปกครองนักเรียนสอดคล้องกับ เรวัตร จำทอง (2548) พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในอำเภอบางปะกง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกสถานภาพของคณะกรรมการพบว่า แตกต่างกัน

2.2.1 ด้านการวางแผน พบว่า คณะกรรมการสังกัดโรงเรียนมัธยมสมบูรณ์แตกต่างจากคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ คณะกรรมการจากชุมชน และคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัด ส่วนคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอแตกต่างจากคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัด ส่วนสถานภาพอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็น เพราะว่าการบริหารการศึกษามีสถานภาพและความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่แตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของนโยบายพื้นที่รับผิดชอบ และการปฏิบัติงาน จึงมีข้อคิดเห็นแตกต่างกัน ดังปรากฏอยู่ในข้อกำหนดของแผนกศึกษาประจำจังหวัดบอริคำไชยว่าด้วยคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 1997 ที่กำหนดความหมายและบทบาทของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนครู ผู้แทนแผนกศึกษาประจำจังหวัดและห้องการศึกษาอำเภอ มีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ธนศ จำเกิด (2545, หน้า 19 – 21) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาจำเป็นต้องทุกฝ่ายต้องร่วมมือร่วมใจกันมีวิสัยทัศน์ที่ตรงกัน มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) หรือแผนพัฒนาโรงเรียน (School Improvement Plan) ที่ชัดเจน

เพื่อพัฒนาสู่วิสัยทัศน์ที่ มุ่งหวังและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.2.2 ด้านการปฏิบัติงาน พบว่า คณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัดแตกต่างจากคณะกรรมการ โรงเรียนและคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ ส่วนคณะกรรมการจากชุมชนแตกต่างจากคณะกรรมการ โรงเรียนและคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ ส่วนสถานภาพอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน เพราะว่า คณะกรรมการบริหารการศึกษามีสถานภาพและความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่แตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของการวางแผน การปฏิบัติงานพื้นที่รับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเป็นหน้าที่ของทุกส่วนในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ กฤษณ์เทพ อุจันทร (2542, หน้า 33) ที่กล่าวว่า เป็นการบริหารการศึกษาที่ยึดหลักการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง (Central Authority) ที่มุ่งให้มีการตัดสินใจร่วมกันในระดับหน่วยปฏิบัติ (School Site) ระหว่างกลุ่มผู้ให้บริการการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้แทนครู และบุคลากรทางการศึกษา และกลุ่มผู้รับผิดชอบบริการการศึกษา ได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน และผู้แทนองค์กรประเภทต่าง ๆ ในชุมชนโดยให้ตัดสินใจอย่างมีอิสระสูงขึ้น และมีความรับผิดชอบต่อบทบาทและภารกิจของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นทั้งในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ

2.2.3 ด้านการตรวจสอบ พบว่าคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัดแตกต่างจากคณะกรรมการ โรงเรียน คณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ และคณะกรรมการจากชุมชน ส่วนคณะกรรมการจากชุมชนแตกต่างกับคณะกรรมการ โรงเรียนและคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ ส่วนวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน เพราะว่าคณะกรรมการบริหารการศึกษามีสถานภาพและความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่แตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของนโยบายพื้นที่รับผิดชอบ และการปฏิบัติงาน ที่สอดคล้องกับ ทรงเกียรติ พิฆังคผล (2533, หน้า 59-60) อธิบายว่า งานที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีจะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้น ผู้บริหารการศึกษาต้องมีกลวิธีในการนำไปใช้ปฏิบัติคือ การศึกษาทำความเข้าใจส่วนประกอบต่าง ๆ ของแผนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน การจัดให้มีการอำนวยการสั่งการ และแบ่งงานเป็นสัดส่วนตามแผนที่วางไว้ การจัดเตรียมบุคลากรหรือคณะบุคคลผู้ปฏิบัติตามแผน และมอบหมายความรับผิดชอบอย่างเป็นทางการ การมอบหมายแผนปฏิบัติการให้ผู้ปฏิบัติตามแผนและกำหนดวิธีการประสานงาน การทำความเข้าใจในกรณีกับผู้ปฏิบัติหลายคนหรือหลายหน่วยงาน การจัดให้มีแผนดำเนินงานขึ้นอีกแผนหนึ่งในกรณีที่แผนมีลักษณะที่ใช้เทคนิค และวิธีการใหม่ ๆ ตลอดจนตรวจสอบและควบคุมงาน ซึ่งได้แก่ การควบคุมปริมาณงานการใช้จ่ายงบประมาณ และเวลาทำงานตามแผนที่กำหนดไว้

2.2.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข พบว่าคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัดแตกต่างกับคณะกรรมการโรงเรียน คณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ และคณะกรรมการจากชุมชน ส่วนคณะกรรมการจากชุมชนแตกต่างจากคณะกรรมการโรงเรียนและคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ เพราะว่า คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงานและความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่แตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของนโยบาย พื้นที่รับผิดชอบ และการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ธนศ ขำเกิด (2545, หน้า 19 – 21) ซึ่งกล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาจำเป็นต้องที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือร่วมใจกันมีวิสัยทัศน์ (Vision) ที่ตรงกัน มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) หรือแผนพัฒนาโรงเรียน (School Improvement Plan) ที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาสู่วิสัยทัศน์ที่มุ่งหวังและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพของ Dr. Deming คือ วงจรของการบริหารจัดการ หรือ มาตรฐานการทำงานเพื่อทำให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดคุณภาพ นับเป็นการประกันคุณภาพการทำงานการให้วงจรเดิมมีงเพื่อปรับปรุง จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่องโดยดำเนินการเป็นขั้นตอน

2.3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ์สังกัดแผนกศึกษาประจำจังหวัดบอริคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพการเป็นกรรมการพบว่า มีความแตกต่างกันทุกคู่ทุกประเภทกรรมการ เพราะว่า ความรู้ การวางแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไขนโยบาย สถานที่ในการปฏิบัติงานและความรับผิดชอบในหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการศึกษานั้น แต่ละสถานศึกษาไม่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ สุวรรณณิ (2550) จากการวิจัยเรื่องความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จำแนกตามสถานภาพพบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวางแผนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เนื่องจากขอบเขตความรับผิดชอบที่ไม่เท่ากันของโรงเรียนแต่ละขนาด ซึ่งสอดคล้องกับ พิชัย บุญเพ็ง (2545) จากงานวิจัยเรื่องความต้องการในการนิเทศงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่าความต้องการของครูผู้สอนจำแนกตาม

ขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันและสอดคล้องกับ อรรถพร ผดุงศักดิ์ชัยกุล (2547) จากงานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมและแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมและแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและด้านวิชาการแตกต่างกัน

2.5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบรืคำไซ แขวงสปป.ลาว โดยภาพรวม จำแนกตามสถานภาพการเป็นกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า โดยภาพรวม คณะกรรมการสังกัดโรงเรียนแตกต่างจากคณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอ คณะกรรมการจากชุมชน และคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัด คณะกรรมการสังกัดห้องการศึกษาอำเภอแตกต่างกับคณะกรรมการจากชุมชน และคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการจากชุมชนแตกต่างจากคณะกรรมการสังกัดแผนกศึกษาจังหวัด เพราะว่า ความรู้ การวางแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไข นโยบาย สถานที่ในการปฏิบัติงานและความรับผิดชอบในหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการศึกษานั้น แต่ละสถานศึกษามีสภาพ และการปฏิบัติงานไม่เหมือนกัน อย่างไรก็ตามแนวความคิดของแต่ละฝ่ายถึงจะแตกต่างกันก็ล้วนแต่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือมีความต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นตามระดับในแต่ละช่วงเวลา และสอดคล้องกับ สมยศ นาวิการ (2538, หน้า 1) ได้ให้ความหมายการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation Management : PM) หมายถึง กระบวนการให้บุคคลมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในกระบวนการให้ตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของบุคคลที่ใช้แนวคิดสร้างสรรค์และความชำนาญในการแก้ไขปัญหาของการบริหารอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดของการกระจายอำนาจให้ประชาชน ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง ให้สามารถที่จะดำเนินการให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของตนเอง และในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า ความสำเร็จของการบริหารงานในองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้นำเท่านั้น แต่ยังคงอาศัยความรู้ความสามารถ และความร่วมมือของผู้ร่วมงานหรือคณะอีกด้วย ฉะนั้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการของผู้ร่วมงานจึงเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้เพราะนอกจากจะสอดคล้องกับแนวปฏิบัติตามปรัชญาการบริหารแบบประชาธิปไตยแล้ว ยังก่อให้เกิดผลดีต่อหมู่คณะ และผลงานของหน่วยงานอีกด้วย นอกจากนี้การให้บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการบริหารนั้นย่อมทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจดีขึ้น และมีความรู้สึกรักตนเองเป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งของหน่วยงานมีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความรัก และความผูกพันต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. คณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน ควรศึกษาถึงระเบียบการ ภารกิจ และบทบาทหน้าที่ของตนให้ชัดเจน เพื่อให้เป็นแนวทางในกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐานจะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ
2. ครูในโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารการศึกษา ให้หน่วยงาน ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่บริการได้รับทราบอย่างทั่วถึง
3. แผนกศึกษาประจำจังหวัดและห้องการศึกษาอำเภอควรจัดการประชุมสัมมนาให้คณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐานอย่างน้อยปีละครั้งเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการด้วยกันและจะได้ประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง
4. ควรให้อิโกลาสแก่คณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐานทุกคนได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการประชุมอย่างเต็มบทบาทหน้าที่เพื่อจะได้มีวิธีในการปรับปรุงแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
5. คณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐานทุกคนพร้อมกับคณะครูในโรงเรียนควรจัดทำข้อมูลข่าวสารที่จะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนด้านสวัสดิการนักเรียนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว
6. แผนกศึกษาจังหวัดและห้องการศึกษาอำเภอควรส่งเสริมให้คณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน ได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
7. แผนกศึกษาจังหวัดและห้องการศึกษาอำเภอควรตรวจสอบปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาที่ชุมชนส่งมาตรวจสอบแผนงานของคณะกรรมการศึกษาว่ามีความเหมาะสมกับพื้นที่หรือไม่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบหรือแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอร์คำไชยสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ควรศึกษาโครงการที่เหมาะสมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบอร์คำไชยสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ จังหวัดบึงกาฬ ศึกษารัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กับคณะกรรมการบริหารการศึกษาในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มอาเซียน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University